

ДІЛО

ВНХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ
І АДМІНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, II. поя.
Конто почт. шлан. 143322.
Адреса для телеграм
«Діло», Львів.
Гол. Редактор приймає від
11—12 год. передполуднем
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА:
Місячно: в кравю 500 зол.
За границею:
В Америці 1 долар, Франції,
Італії 750 ал., Німеччині 750 ал.,
Швейцарії 3 шв. фр., Чехо-
словаччині 30 ч. к., Румунії 150
лей, Болгарії 750 ал., Австрії
750 ал. — Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
Друкарні 29-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІ-
СТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

Катони.

У вчорашньому „Ділі“ ш. читачі мали допис І. Тернопіль (п. н. „Програма й практика“), в якому подана докладна історія бльоку українських соціалістів-радикалів з тамешніми шех-воляками, жидівською купецько-пропінанційною буржуазією та старорежимними кагалниками на ґрунті виборів до тернопільської міської ради. Бльок підписали тернопільські лідери радикалів: д-р Брикович і д-р Чумак, оба теж фігурували на бльовій листі, куди — крім своїх співпартійців та симпатиків — написали ще й місцеві: парох, того самого, якого досіть оплюгавували, як зрадника і хруня. За цією дією вийшли агітаційні відозви всі польські єврейські організації, м. І. „Повятова Організація Народова“, „Народова Організація Кобет“, „Союз“, „Зайонск подофіцеруф резерви“, „Товариство Школи Людовей“ і І.; за д-ром Бриковичем і д-ром Чумаком як за своїми союзниками, агітували теж жидівські пропінатори й клерикальні кагалники. Цю спілку закінчено після розбиття єдиного українського виборчого фронту, розбиття у наслідку по диктаторськи ставлених персонально кандидатських виборів, а закінчено спілку з польською українофобською єврейською та жидівською українофобською буржуазією і такимже українофобським клерикальним кагалом — задля ради кількох мандатів, во імя принципу „діль осявче засоби“. Тимчасом уже після тих виборів у партійному органі соціалістів-радикалів, у партійному органі союзників тернопільських польських єврейців і жидівських клерикалів, генеральний секретар соц.-рад. партії має сміливість закидати УНДО безнадійно і його часам угодовство, опортунізм, фарисейське використання фірми „безпартійності“ для цілей творення „нової ери“ і т. д. і т. д. Колиж, видно, хтось із співпартійців звернув „принципальному Катоні“ увагу, що у звязку з тернопільськими виборами кидати так безцеремонно громи на право й на ліво не личить, — у черговому числі його органу стоїть уже заява, що, мовляв, радикальна партія за тернопільські вибори не бере відповідальності, бо д-р Степан Брикович „а тім часі вже не належав до УСРП“, а д-р Чумак „мусів прийняти кандидатуру“.

Тернопільська історія — не перша у радикалів і не остання. І статті д-ра М. Стахова про „вступ нової ери“ — теж не перша і не остання. Бо одні і друге належить до системи, по якій іде мінімум „політика“ соц.-радикальної партії: робити самим ганебні діла і хрипнути від крику „ганьба“ — іншим. Відома тактика „ловити злодія“. Тільки, здається, що мірка цієї „політики“ і цієї „тактики“ вже трішки перебірається. І тому а правила не реагуючи досіть на всі ті лайки, наклепи, брехні, все те постійне підлюдування і зогиджування усього, що не належить до „радикальної віри“ та не хоче піддаватися І диктаторів, на далі будемо відвідувати Ім пам'ять, яка так швидко забуває діла своїх, і казувати ці подія, які незамітно торчать в їхніх очах, так предцябно відмічуючи кожну трісочку в очах других.

Д-р Стахів має сміливість тицати послові Луцькому й сенатору Дедикевичеві в Галушинському Іхні виступи на парламентарній арені, які „мали цілий польський саней і вказати, що не всі українці є борителі“, але що є також „конструктивні і паньствоваї групи“. Розмах цього „заяву“ справді подиву гідний! Адже радикали, вийшовши до союму, негайно склали декларацію про свої „мрії“ на співпрацю з „польською демократією“. Пізніше промова посла Ладика була по суті знову офертою „демократичної“ співпраці. Ця тактика радикалів у союмі полягає на тому, щоби відмежувати себе від Українського Клубу, як націоналістичного, отже непримирного, й витворити про себе погляд, що вони, „Клуб української соціалістично-радикальної парламентарної репрезентації“, є „соціалісти“, отже є „національними шовіністами“ не мають нічого спільного. Цю роль на парламентарному ґрунті вони зіграли собі вже при виборах, не вступаючи одібно для польських чинників Ів-ки та закінчуючи виборчі компроміси.

які мали задокументувати брак національного „шовінізму“. Це торкається Волині, де єдиний радикальний фронт простягався від кол. українського ес-ера п. Жука, через автора нагородженої на конкурсі брошури в честь „трьохсотліття дома Романових“ п. Власовського аж до прононсованого польнофла й угодовця Петриківського.

На ґрунті комунальних виборів радикали сухої ниточки не залишили на УНДО за його тодішню виборчу тактику. Але в той же час у Станиславові голова радикальної партії заключив подібний компроміс, як нимі д-р Брикович у Тернополі; і чи може й за ті вибори УСРП теж „не бере відповідальності“, бо може й голова теж „перестав бути членом партії“... на час виборів? І він чейже засідає у повітській самоврядній Раді, а ніхто з нас з цього приводу не робив жадних висновків про „братання з регіоналізмом“.

Радикалам вільно — „ундістам“ „засі“. Бо радикали перейняли на себе роль хронічних моралізаторів і єдино авторитетних суддів національної совісті, чести та громадянських обов'язків. І це їх єдина робота. Не дурно одні із їх послів отверто признався, що у варшавському союмі вони мають „слідкувати за ундістами“! І як напр. радикали використали би для своїх партійних цілей факт, коли би так з „ундіського“ малого, 8-ми членного польського клубу, протягом одного року аж трьох послів перед партійним суд ставали, при чому одного посла торкалися провини просто кримінальної натурі, інших закиди неетичності та особистої скандальної поведінки? Який капітал кузала би вже з тієї справи дика й рознуздана демагогія, як вона голосила би вже про моральну гниль, про ундідок цілої партії! Колиж така „неприменість“ Ім тріпалася — то це „дрібниці“, про яку не варто й говорити...

Маревом „нової ери“ ликає „Громадський Голос“ громадянства й передає радикалам „історичне завдання“ рятувати український нарід від небезпек! І надуживає світлах імен Драгоманова, Франка й Павлика у цій своїй пустословній беззаставній демагогії. Де жні зробили з Іхнім завітом? Часи Драгоманова були часами шукання духовних зв'язків із широким світом поступу й культури, часи д-ра Стахова є часами заскелювання усіх своїх заінтересувань у вузьких межах міжпартійної конкуренції, веденої брехнею і безпардонною демагогією. Радикалізм викривлено до виключної боротьби з церквою і духовенством, а весь Іх нинішній соціалізм полягає виключно на згучкій фразеології. Тримайтесь же на поверхні громадського життя виключно завдяки колишній традиції і завдяки привизанію нашого селянина до традиції. Однак перті з одного боку комуністами й Іх комбатантами, а другого націоналістами, хотіли би одних „перелічувати“ в Інтернаціональному соціалізмі, других у національному патріотизмі, і поволі самі затрачують свідомість, хто вони й чії діти. Це була теж причина тієї масової продукції „дасів хруїдів“ у радикальних рядах: Янків, Сидір і Мелітон Твердохліби, Данилович, Лаврук. Останній подарок зробили клерикальному УХО а особі д-ра Назарука...

Але вічно самим криком жити не можна. Можна довго здобувати криком мандати й посади й довго криком обурених Катонів винишувати себе понад тих, які не кричать, а працюють. Але життя покладає впрешті тіл забави кінець. Здається ним, що мінімум істеричний крик „Громадський Голос“ є саме звістуном недалекого вже кінця цієї забави, за яку дорого платити український нарід.

Великі маневри чехословацького війська.

Цього року на Моравії мають відбутися великі маневри чехословацьких військ. Чехословацький генеральний штаб має замір запросити на ці маневри не лише президента Масарика, але також короля Югославії Олександра та югославський генеральний штаб.

Збіжжа й пашу дорібок Вашої цілорічної праці

обезпечуйте від огню лише в Т-ві Взаїмних Обезпечень „Дністер“

Львів, вул. Руська ч. 20. 90 1—

Америка й Европа.

Перший пасивний торговельний біланс Злучених Держав.

Вперше під 35 літ Злучені Держави Північної Америки мають пасивний торговельний біланс. Минулого місяця знизка ціл на ринках збіжжа та вонин довела до того, що американський вивіз вивозив 387 мільйонів доларів, а ввіз 401 мільйонів, так що Злучені Держави мали цього місяця 14 мільйонів доларів дефіциту. На перший погляд може здаватися, що цей дефіцит не має великого значіння. І справді, дотеперішній активний біланс біжучого року вивозить 274 мільйонів доларів. Однак, як далеко стоїть цей біланс від білансів недавніх років. Протягом 1916—1921 р. Америка мала чистого зиску з мільярдів доларів від своєї закордонної торгівлі. Протягом дальших 6 років вона одержала з закордону ще коло 19 мільярдів доларів.

Однак ці часи квітучого розвитку американського добробуту зматерію, мусять скінчитися. Все виразнішим став факт, що цей добробут побудований на нетривалій підставі. Нечуваний зиск, який Америка одержала підчас достатку воєнних матеріалів антанті, та не менші зиски, які вона мала в перших роках по війні від обділів та монополістичних держав Європи, не могли тягнути її пізно. Фінансова політика Злучених Держав опинилася тепер в глухому куті: з одного боку Злучені Держави шукають для своїх товарів все нових ринків збуту за кордоном, а васамеред в Європі, одначи з другого боку Злучені Держави витягають величезні суми з цієї самої Європи на рахунок воєнних довгів.

Щоби не пруднувати зовсім пошуку сили Європи, Америка інвестує тут шляхом позичок величезні капітали. Вивіз американського капіталу до Європи збільшується в останньому часі о 1 мільярд доларів річно. З 2.6 мільярдів доларів у 1913 році американські вклади капіталів до кордоном зросли в 1928 році на 15.6 мільярдів. Правда, це ще не така велика сума, коли взяти на увагу, що далеко менші Франція перед 1914 р. вложала за кордоном коло 10 мільярдів доларів, а Англія перед війною мала за кордоном капіталів 20 мільярдів доларів.

Однак власне приклад Франції та Англії мусів би навчити Злучені Держави, що такий велетенський вивіз гроша крав в собі великі небезпеки. Бо чим більше зростає вивіз капіталів Франції та Англії, тим більше пасивним рівноважно ставав Іх торговельний біланс. Можна без перебільшення сказати, що ця обставина була одною з найважливіших причин війни. Не підлягає ніякому сумніву, що також фінансова політика теперішніх капіталістичних володарів світа теж мусить привести до подібної, тільки далеко більш катастрофи, ніж катастрофа 1914 року.

Злучені Держави мусить вибрати між двома можливостями, щоби вийти з глухого кута: або вони будуть наставляти на тому, щоби Европа далі сплатувала свої воєнні довги, одначи тоді вони мусить відмовитися від дальшого збуту своїх товарів у Європі, або навпаки, — вони будуть продалити свої товари в Європі, одначи відмовляться від одержання від неї й воєнних боргів. Велика ішла політика швидше чи повільніше мусить довести до рішучої катастрофи як Америку, так і Європу.

Наслідком незначного швидкого розвитку американського промислу в роках війни та не вивіз засоби продукції в Злучених Державих та вивіз, що вже нім не можуть задоволятися місцевим ринком. І справді, лише І 1908 підприємців Нового Йорку розпорядилися капіталом понад 70 мільярдів доларів. Саме лише товариство

БЛІДНИЦЮ

НЕДОКРОВНІСТЬ
усуває, зміцнюючи ділає, по-
буджує апетит, одинокій се-
редник для реконвалесцентів тільки у М-ра КШН-
радіоні для реконвалесцентів тільки у М-ра КШН-
ШТОФОРСЬКОГО, вино хіноно залізне на аспан-
ський малядаї. — Laborat. Chem. farm. Mr. Kszustofor-
ski, Tarnów. 75—7

„Дженерал Моторе“ має капітал коло 4 мільярдів доларів. Як великим мусить бути обороти цього підприємства, як великий ринок мусить вено мати, щоб збути відповідну продукцію! Внутрішній американський ринок вже майже насичений виробами американського промислу. Лишаються для нього тільки закордонні ринки. Та саме тепер закордонний бізнес починає ставати пасивним!

Цей перший прояв пасивності американського бізнесу в знаком остерженні для неї. Хоч це в звучить парадоксально, однак Злучені Держави, які тепер є всемогутнім паном у Європі, в дійсності як найтісніше зв'язані з цією Європою і самі залежать від неї. Від господарського розвитку Європи залежить тепер економічний добробут Злучених Держав. Тому Злучені Держави швидко чи пініше муситимуть основно змінити свою господарську, а також політичну тактику супроти Європи, якщо схотять знайти вихід з тої країни, яка до них наблизилася.

По тім боці.

„Всеукраїнський зїзд трудящих поляків“ і польські досягнення на Радянській Україні.

По тім боці ріжської смуги розвивається життя своїми окремими шляхами в умовах радянської дійсності. Не вважаючи на вакаційний сезон, відбуваються там усія зїзди та проводяться всія кампанії на старі теми, як: боротьба з неписьменністю, прискорення темпа індустріалізації, хлібозаготівельна кампанія на новий господарський рік то-що. Поруч цих систематичних і вічно актуальних питань, вирішуваних шляхом кампаній, в останньому часі на перше місце вибилися такі справи, як: зїзди українських, білоруських і російських поляків у зв'язку із конгресом закордонних поляків у Варшаві, святкування 6-тиліття конституції РСРР та житловий турботи і пляни у зв'язку з будовою Дніпродельстану. Поки-що зупинимось над зїздами поляків та їх досягненнями в УСРР.

Майже в один час (2. і 3. липня) розпочалися зїзди радянських поляків у Київ, Мінську і Москві з метою з'ясувати стан польських справ у РСРР та вибрати делегатів на варшавський конгрес закордонних поляків. Іще на початку 1927 р. у Варшаві повстав проект скликати зїзд

ОСИП СТЕФАНОВИЧ

РАНІШЕ РОМАН ЗУБИК

ЛВІВ, ВУЛ. ГАЛИЦЬКА Ч. 16.

закордонних поляків з метою „налагодити культурний зв'язок між поляками, що живуть за кордоном, не порушуючи їхніх обов'язків перед своїми державами“. Між іншими запитаннями на цей зїзд одержали й радянські поляки за посередництвом радянсько-польської преси (між іншим за посередництвом „Серп-а“ і „Глос-у Младзежи“ в Києві). В повідомленні варшавського організаційного комітету зазначувалося, що „коли нема єдиної центральної організації польської людності в тій чи іншій країні, то обирати на варшавський конгрес можуть найбільші культурно-освітні, господарські та професійні організації польської людності“. Варшавський комітет призначив для Рад. України — 5 місць, для Рад. Білорусі — 5 місць, а для РСФСР — 4 місця, разом 14 місць для Рад. Союзу. Однак в 1927 р. конгрес не відбувся. Аж в травні н. р. в „Глос-і Правди“ появилось повідомлення, що конгрес відбудеться 14. липня 1929 р., при чому збережено для Рад. Союзу, а радше для його поодиноких складових республік на ту саму кількість місць.

З того часу почалась підготовка радянських поляків до участі у варшавському конгресі. Розуміється, організатори варшавського конгресу мали на меті використати зїзд закордонних поляків для своїх цілей (під культурною шкідливістю), впливаючи з варшавського середовища на закордонних земляків. Але цей зїзд постановили використати через свою польську делегацію й більшовики. На численних зібраннях заповідали, що „трудящі поляки повинні розповісти на варшавському конгресі всю правду про РСРР, демаскувати наміри фашистів, розповісти про мирну політику радянської влади, протестувати проти пригноблення трудящих та нащених (нац. меншостей) у Польщі“ і т. і. Зовсім природно, що це не могло подобатися організаторам варшавського конгресу. Польська преса (спершу „Експрес Поранний“ і „Польонія“, а опісля і вся проурядова та народова польська преса поголотно) розпочала кампанію проти допущення делегації радянських поляків на конгрес. Ріко виступив проти допущення також „Глос Правди“, пишучи, що ШІІ. Інтернаціонал хоче використати для себе варшавський конгрес. Після

того почав на цілій лінії відступати варшавський орг. комітет, видрукувавши в пресі заперечення, немов би він посилав запрошуюче повідомлення. До тогож делегатів на конгрес вибирають тільки комуністичні організації. У виборах делегатів не бере участі значна частина польської людності, яка є позбавлена голосу. Радянсько-польські делегати збираються на варшавський конгрес, маючи на меті не культурні і господарчі завдання, а революційну агітацію. З тих причин участь радянсько-польських делегатів є неможливою і недоцільною.

Провідники радянських поляків борються, зазначаючи, що виборчого права позбавлено тільки 2 проц. польського населення, себто колишніх царських охраників, жандармів, спекулянтів, куркулів, ксьондзів, колишніх поміщиків і капіталістів, а 98 проц. радянських поляків має вільний голос у виборах.

В тому дусі „всеукраїнський зїзд трудящих поляків“, а також зїзди мінський (білоруський) і московський (російський) вислали варшавському орг. комітету телеграми, домагаючись допущення до участі в конгресі. В телеграмі „всерад зїзду трудящих поляків“ читаємо між іншим:

„Зїзд кваліфікує відмовлення, як боляче почути від представників трудящих поляків правду про РСРР, про національну рівноправність, про культурне та господарче зростання польських трудящих мас УСРР... Всеукраїнський зїзд обирає п'ятьох делегатів на зїзд до Варшави, щоб демонструвати братерську солідарність з трудящими масами Польщі, польської еміграції та польських нац. меншостей. Зїзд доручає своїй делегації внести на порядок денний варшавського конгресу доповідь про культурне й господарче будівництво серед польської людності УСРР, а також інформацію про діяльність та розвиток польського Мархлевського району. Зважаючи на це, зїзд категорично вимагає переглянути постанову комітету й пустити нашу делегацію на варшавський конгрес.“

Окрему телеграму вислала варшавському орг. комітету президія „всеросійського (польського) громадського комітету“ за підписами: Бол. Пішишевського (директора московської

МИКОЛА ПАНЬЧУК

З Косова до Підлютого.

(Довідаючись.)

На другий день у неділю прибули ми знову до Рафайлової. Тут стрінула нас немила пригода: Осип Іванович хвилюю заанеміг і мусів перервати прогулянку. Замість цього прилучився до нас Орест Ярославич з фотографічним апаратом і з ним у понеділок вирушили ми в 7. год. з Рафайлової на Сивулю, прийнявши від О. Ів-а благословення, харчі й полеву пляшку з останками „мікстум композиціум“. Ми йшли зразу лісом, опісля по долині, квітки стали здобувати верхи. Сивуля має два верхи. З них один подібний до величезної чотиригранної піраміди. Оба верхи збудовані з голих скал, подібно як Синяк, і виглядають дико й несамоовито. Так само виглядають інші верхи Горганів і тому ми назвали їх за О. Івановичем Горгонами. По тяжких трудах станули ми в 17. год. на першому шпилі Сивулі. Як Говерля манить нас своєю зеленню й квітками, так Сивуля відкидає своєю дикістю й несамоовитістю. Я покидав шпиль Сивулі з тривогою в серці і був задоводений, коли ми опустилися в діл у полюсу косодеревини та станули коло одного з військових захистів, яких на Сивулі й у сусідстві чимало. У захисті бачимо останки ватри й багато косодеревини. Це заохочує нас тут заночувати.

Скинувши напелечники, зносимо дрова й розпалюємо ватру. Степан Степанович іде шукати води, але вертає з нічим і наші надії на гарячий чай шезають.

Той ночі я не держав варті і міг свобідно спати, але студінь, що тягнула з під косодеревини, не давала заснути.

На другий день в 7. годині рано відійшли ми з нашого захисту неміт і без сніданця. Так ішли ми цілі три години. Я почувався під фізичним оглядом досить погано. По скалах і камінистих плях повикричались і попоролася мої

черевиків. Щоб рятувати ситуацію, я перев'язав їх шнурками. Сумний стан обуви сумно відбився на ногах, що за кожним кроком гірше боліли. Та проте „духом“ я почувався добре і це дозволило мені витривало шкандибаати вперед.

По тригодинному мйрші подібади ми студене чуркало. Тепер ми могли вмитися й напиться чаю. Поки ми спочивали й харчували, почали до нас наблизатися зноза гори грім і тучі. Це приспичило наш вліхид з цього поетичного місця. На щастя буря минула нас і лише дрібний дощик та гуркіт громів свідчили про її існування.

За дві години прибули ми до шляху гірської залізниці, звідки мали 8 кілометрів до Осмолоди. Ми хотіли скупатися в ріці що мандла нас чистими хвилями, але густий дощ привневодив занехати розпочату вже купіль та шукати захисту в недалекій залізничній будці. Відпочивши та похарчувавши, відійшли ми до Осмолоди й прибули туди в 17. годині. Того дня мали ми ще перейти яких 10 кілометрів, що відділювали нас від пластового табору на Соколі, де ми хотіли заночувати. Товариші були певні, що ту просторій удасться нам ще того само дня побороти. Я мав поважні сумніви, але мовчав і терпеливо шкандибаав.

За Осмолодою на маленькій кладовищі стрінули ми панакиду за похоронених тут старшин УГА. На цю панакиду прибули відділи пластуців з Соколя й новиків з Підлютого та гурток „цивіліа“. Співав хор пластуців і новиків, зложений з сопранів і альтів та одного баса в особі диригента.

Недалеко кладовища на шинах залізничного шляху стояла вигідна моторівка. Туди часто поглядав я тужливим і заздрним оком. Моторівкою приїхав сюди з Підлютого синдик мітрополітич дїбр, адвокат д-р Гвоздецький, і вона стояла до його розпорядження. По панакиді д-р Гвоздецький запросив двох пластових старшин і нас на моторівку. Пластуни почали відмовлятися і за ними й Степан Степанович заявив, що йому „все одно“, чи йти, чи їхати. Та кінці таки всі зго-

дилися їхати. За короткий час цих переговорів я пережив цілу скало почувань: від іспівності до тривоги й від надії до задоволення. Коли наша моторівка рушила з місця, я був щасливий.

У Підлютому коло мітрополітичної палати моторівка задержалася. Велі повисідали. Зїзден до пластового табору на Соколі ще 6 кілометрів. Д-р Гвоздецький пропонує нам знову моторівку. Степан Степанович вдруге присягається, що волить йти пішки, а я вдруге „со страхом і трепетом“ жду на кінець переговорів. Скінчалося, очевидно, на моторівці. Проїхавши який кілометр, стрічаємо на шляху поїзд з протиний сторони. Це привневодило нас вертати до місця, де є побічні шини. Дожидаючи поїзду, я знову перебував довгі хвилини непевності й тривоги, щоб мої товариші не позикакували з моторівки.

Коло 19-ої години приїхали ми нарешті до „Сокола“. Проїхавши кількадесять кроків на ліво від шляху, ми станули перед входом до табору. З будки айншов до нас вартовий. Заявляючи, що приходимо на доручення товариша Поліхи. Вартовий повідомляє телефоном управу й звідтам приходить наказ: пустити!

Переходимо попри будку. Вартіві поздоровляють нас по пластовому звичаю, а ми їх по цивільному. Притримуваними сходами виходимо на горбок. Тут стрічає нас господар табору й провадить до управ. Переходимо досить просторий майдан, до якого з трьох боків прилягають три курені: два менші, призначені на кухню й управу, а один більший на домілку для пластуців. Серед майдану стоїть висока шогла, а на ній у день має синьо-жовтий прапор, символ пластового життя.

Того дня більшість пластуців вибралася на панакиду до Осмолоди. Тих, що остали в кош, застали ми при роботі коло виорядкування майдану. Між ними один звертає на себе увагу своєю лисиною й старшим віком. Бує це дїкар табору д-р Вербенеч.

Курінь управи має здвож фронт широкі піддаша. Тут просять нас сідає й подають у шайках чай і по пів фунта білого хліба. Це підвечірок пластуна, „скремний, але смачний“.

консерваторії, сина відомого польського письменника проф. Стан. Пшибишевського), Крайського і Комаровської. Президія цього комітету заявляє, що вибори делегатів відбувалися „демократичним масовим способом“, та що представники радянських політиків є в першу чергу покликані взяти участь у варш. відалі.

„Восеросійський відал — читаємо в телеграмі — доручив своїм делегатам у погодженні з делегатами Рад. України й Рад. Білоруси поставити на порядок денний варшавського відалу кілька доповідей про конкретні культурно-соціальні питання: про становище польських трудящих мас в СРСР, звіт Мархлевського району, розв'язання аграрного та селянського питання щодо польських селян в СРСР, розвиток сільсько-господ. кооперації, стан польських робітників в СРСР, будівництво польської національної культури в СРСР, польська преса й література в СРСР, міжнародні взаємини в СРСР, жіноче питання в СРСР. Наші делегати братимуть участь у всій діяльній роботі відалу, щоб подати великий фактичний матеріал, що стосується саме польської людини в СРСР, висвітлити той величезний досвід будівництва, господарства й культури, який має маса трудящих поляків в СРСР“.

Після тих телеграм ясно, що делегати радянських поляків по всій правдоподібності не будуть допущені на варшавський конгрес. А не будуть вони допущені тим більше, що у Варшаві повстав спеціальний комітет щодо прийому „польської робітничо-селянської делегації з СРСР“ під проводом комуністичного посла К. Сипули та посла К. Вальницького (Сель-Роб. Євгєніє) і Дворчаніна (Біл. Роб.-Сел. Клуб).

Та нас цікавить що інше. Протягом кількох днів відбувався в Києві (у зв'язку з варшавським конгресом) „аусуукраїнський відал трудящих поляків“ з участю понад півтора сотні делегатів, на якому з доповідями виступали відомі польські комуністи Скарбек (про національну політику рад. влади і польські досягнення в СРСР), Вішневський (про варшавський конгрес), Політур, Бутная й інші. На відалі з'явився теж старенький (80-літній) Варшавський, небіж генерала Парвської Комуни Домбровського, який плекав себе щасливим, що довів хвилі реалізації заповітів Парвської Комуни. Промовця питали делегати бурхливими оплесками й вигуками „вівал“.

Але, як уже зазначено, нас цікавить що інше, а саме досягнення українських поляків у діяльній нац. культурній, господарчій й адміністративній. З доповіді Скарбека довідуємося, що на Рад. Україні, згідно з переписом 1926 р. живе 476.000 поляків. Здебільшого вони живуть розпорошено, а подекуди в невеличких скупченнях. Щож досягнень поляків за радянської влади? Коли за па-

рату не було на території України ні одної польської школи, то за радянської влади величаро розвинулася там польська шкільна сітка. В рік 1925-6 було 192 польські школи, в яких училося 9402 дітей, в р. 1927-8 кількість шкіл зросла до 329 і 17.290 дітей. Крім того існують польські проф. школи, польський педагогічний технікум (у Києві), широка сітка польських хат-читалень, клубів та бібліотек. Недостат там польських учителів.

Повстали теж польські національно-територіальні одиниці з власною адміністрацією. В р. 1923-24 було 15 польських сілрад, в р. 1924-25 кількість сілрад збільшилася вчетверо і виросла до 61, в 1925-26 було вже 129 сілрад, в 1926-27 на десять більше (139), а в останньому році 163. На тому закінчилися процесі творення польських сілрад, вичерпавши всі польські скупчення. Бо коли на одну українську сілраду припадає кругло 1.000 населення, то на польську від 300—500 населення. Поляки працюють у всіх органах рад. влади. У міських радах в 4.124 поляків, у складі районних вик. комітетів — 217 поляків, у складі окружних вик. комітетів 92 поляки, а членів Всеукр. Центр. Вик. Комітету 7 поляків. Позбавлених виборчих прав було в 1926-27 р. тільки 3,7 проц. польського населення, а тепер в лише 2 проц.

Після доповіді Скарбека аусуукраїнські польські досягнення делегати в місці. Дел. Соціал. републіки про величезну роботу польських шіал в Одесі, дел. Левіцький говорив про досягнення польського району ім. Мархлевського, де існує 36 польських сілрад, де електрифіковано 2 села, де існує 33 польські школи, 2 семилітки, 5 клубів то-що. Польські діти вчать польською мовою і говорять нею краще від своїх батьків. Про польські досягнення в Коростевині говорить дел. Ковальський, в Кам'янеччині по звіту дел. Вондаревського в 32 польські труд. школи, 2 семилітки, 12 польських хат-читалень. В Проскурині по звіту дел. Винченка в 48 польських шкіл, 4 польських ясел, багато читалень і т. д.

Вже з наведеного ясно, що рад. влада справді дбає про польських розпорошених на Рад. Україні та про невеличкі польські скупчення. Якже досягнення 476 тисяч українських поляків виглядають у порівнянні з „досягненнями“ понад 6-мільйонної української маси, що живуть на своїй споконвічній території в рамках сучасної польської держави!

Вічевий і організаційний рух.

ЗВАРАЩІНА.

Пос. Антін Куцько відбув довірчий збори в Кроснославі 23. червня ц. р. і в Лубинках Нижніх 24. червня ц. р. та обговорив діяльність Укр. Парл. Репрезентації і оборону інтересів нашого народу. Дня 30 червня ц. р. відбулися довірчий збори в Чернівцях, на яких промовляли пос. Куцько і сенатор Куцьмин. Всюди членів Укр. Парл. Репрезентації вітали з великою приязню і призначенням.

В п'ятницю 12. ч. м. (на Петра і Павла) в год. 12 в полудне відбувся в селі Укр. Дому в Зваріжчівському віче, на якому будуть складати звіт посол д-р Степан Баран, пос. Антін Куцько і сенатор Микола Кузьмин.

ТЕРНОПІЛЬЩИНА.

Сенатор Микола Кузьмин скликав довірчий збори в Прошіві 28 квітня ц. р. і в Покровині 2. червня ц. р. Збори були численні і учасники висказали подяку і признання за діяльність Укр. Парл. Репрезентації.

В неділю 7. липня ц. р. відбулося в Ігровині велике публічне віче для Ігровини і околиць в селі місцевої читальні і то мимо волевої бурі і дощу. На віче прибули послы д-р Баран і Куцько та сен. Кузьмин. Віче отворив місцевий діяч о. Степан Воле довшою промовою, горючо виступивши на віче членів Укр. Парл. Репрезентації. Перший промовив сен. Кузьмин. Говорив про економічні справи, парцеляцію, колонізацію, відбудову краю, податки і тигарі, що їх наклали на державу і самовради установи, про дороги і шоварки, про примусову асекурацію і „добро-вільні датки“, що їх стягають з нашого населення. Говорив спокійно і дуже рішуче про всі селянські болячки, які сам як селянин найліпше знає і викликав серед присутніх немітне враження. Його промова несподівано присутньому комісару встановив о. Кузьмю, котрий що хвиля планався в дискусію з бесідником, наводячи контраргументи, що все переказував присутнім віча о. Воле, а сепарат Куцьмин сепчас на них відповідав. Був це

отже діяльн. між представником влади і бесідником, законно недопустимий. Між іншими, на твердження сен. Кузьмина, що українців не хотять тепер приймати до державної служби, сказав п. Кузьма, що це неправда, бо пр. при судах служать 43 проц. українців, а при почті аж 52 проц. загальн. всіх урядовців даної дикастерії, а навіть президент львівської акадємії був „русин“ — чим викликав сміх у присутніх. Однак „побіди“ п. Кузьма аж тоді, коли після останніх слів промови сенатора Кузьмина роззався віче, кажучи, що промова сен. Кузьмина мала підбурюючий характер. Супроти розв'язання віча віддали дальші промови пос. Куцько і посол д-р Баран.

В понеділок 15. ч. м. в год. 1-ий в полудне відбувся в Микунині повітове віче в селі читальні „Прогреси“, скликає Непітним Народним Комітетом, на котрому буде реферувати про теперішні політичні положення нашого народу посол Степан Баран, а пос. Куцько і сен. Кузьмин адуть звіт з діяльності Укр. Парл. Репрезентації.

3 музичного життя у Празі.

Дипломний іспит в музичному відділі
У. В. П. І.

Дня 13. червня ц. р. в музичному відділі Українського Високого Педагогічного Інституту ім. М. Драгоманова в Празі відбувся дипломний іспит абсолютів і підвідділу диригентського (назва доп. Шуровської-Роснивич). Іспитувались р. р.: Ів. Копица — фуга (для мш. хору) з концерту М. Березовського — „Не отвержи мене“; о. д-р Гр. Мельник — мш. хор Леонтовича „Літні тони“; Ів. Рабіа — мш. хор Стеценка „Сітєса квіт“ та А. Яковенко — мш. хор Леонтовича „Людолом“.

Твори Леонтовича громадиству в більшості відомі. „Сітєса квіт“ Стеценка — загідна, лірична до сентиментальності пісня, що до форми — тропізна. Структура гармонійна, дихає простотою. Різноманітності додають імітаційні вступи (1. й 3. часть). Фуга Березовського своєю простотою і яскравістю вибливає в хорівій літературі та може бути зразком до писання юнацьких фуг. Вагазі твори Березовського (+1777) викликають подив навіть в сучасну добу — у них майстерне ведення голосів, модуляційний план, мелодія і т. д.

Ів. Копица (наційний теоретик) провів його фугу (....да постигається і ізчезує...) в замислюванні та з повним зрозуінням підкреслив характеристичні особливості П. Яковенка ведення голосів (аналізуючи дих-у й сопел-а та узорчатє оспівання їх протискладом) з повною гармонією пластики диригентства говорять про небуденний диригентський хист його.

Легкість дихання природи, гомін горизів та кончиків у траві баранств й чуло, з повним диригентським тактом зумів представити слухачам в річі „Літні тони“ о. д-р Мельник.

Ів. Рабіа не є ще рутинований диригент, але пастиком, що стала йому в допомогу, формою тримання та вродження дириг. хистом зумів цілком віддати думку автора („Сітєса квіт“ Стеценка). Особливо добре була проведена середина частини.

... Це весня гучна... Боротьба з зимом повільна, але неминуча... гори льоду. Дипро-ресе... А. Яковенко рішучим малює змагання ту боротьбу та загідно окреслює „парств сонних“. Його рухи й динамічна сторізка (що зафарбовані індивідуальною своєрідністю) говорять про владу наслідування свого професора.

З приємністю стверджуємо факт збільшення на нашому музичному полі культурних диригентів-педагогів та бажано ім приурочення свого знання між ріжним народом, на який буде подякою майбутня користь праці їх слезів.

Чумунто.

Марш. Пилсудський їде у Румунію.

Марш. Пилсудський, який є тепер для відпочинку в Сулейаві, 11. серпня приїде до Нового Санча на відпочинок. З Нового Санча через Львів і Сядин поїде на вакації у Румунію. Поїде в Румунію до 20. вересня.

Велика повінь на Підкарпатті.

З Надвірної прийшли вістки, що залива, яка є вже вже від тижня, спричинила велику Пруту. Вода розлілася широко, дісталася до надбережних хат, залила нижче положені будинки. Залив тривав від 12.30 до 2 год. вночі з четверга на п'ятницю. В кількох місцях зірвалися дерев'яні мости, що лучать поодинокі місцевості із залізничними станціями. Поїзда їдуть іще правильно. Микучинці повинні сильно загрозувала тартагові, дуже потерпіла лісова микучинська залізниця, яка їде від тартаку через шосе аж в гору на шосе 1000 м. Деякі залізничні зірвалися. Шкодовані хати недалеко Микучини. Дуже потерпіли літніща в Ямні, Ділоці і Татарові. Дерев'яний міст, що лучить шосе Ділока із залізничною станцією, зірваний. Комунікація відбувається через Микучини. Вода зірвала теж міст на Пруті між Надвірною та Рафайловою. Станоди на Пруті вже зменшилися. В Гребеніві та Сколім вилити ріка Опір і зірвала кілька мостів. Стрий у Соколіві залив шість хат. У Брошнів вилити ріка Чечва, залила більше ніж 40 хат і 700 моргів поля із засінами. В Перегінську пошкодження в Рожнятовому перерване, свіча у Вигоді (пов. Долина) залила 8 хат і будинок поштового уряду. Сока під Болековом виступила із берегів на просторі 2 км., залила повітову дорогу, поля та ботанічний будинок. Літніща в Перегінську знищила остинієць і міст. У Калущі знищених є 60 моргів поля, води загрожують будинкам. На солотвинській Бистриці вода піднялася на 6 м. Частина таніславського передмістя, зв. Бельведер, занита. В Надвірній Бистриця зірвала 7 мостів і ушкодила дорогу на просторі 4 км. Прут вилити, очі на просторі від Ворохти по Яремче знищила надбережні господарства та дороги. Перервана дорога між Ворохтою і Татаровом. У Княжмі Прут залив 46 хат. У Вербіжці вода залила понад 200 хат. Залізничний міст у цій місцевості занита. Також міст на дорозі до Микит-Спас зірваний. В косівському повіті і в Жабю вилити з Чорного Черемоша тіло якоїсь жінки. Міст у цій місцевості вода забрала, повітові дороги занити. В городенському повіті комунікація із Заліщианським перервана наслідком зірвання греблі біля Крехович.

ІЛЬКО КАЛІЧАК.

Дрогобицький бунт.

(Продовження.)

Перед будинком, де була тоді „Боева Управа“, скучувалася тимчасом ціла акція; на цей будинок вихороблені стрільці і міліціанти амірили були два скоростріли і міського парку-плантів. Хід тої акції менш-більш був такий: До старшинської харчівні, котра була в одній із сал „Боевої Управи“ увійшов під час вечери в крісмі в руках міліціонер Іван Кушнір, дрогобицький з передмістя Горішня Брами. Він поодоровав зібраних старшин чимсь-такими словами: „Добрий вечір, панове старшини! Прощу остати на місцях і зложити зброю!“ Тому, що двері до столової були лише до половини відчинені, увійшов був до аєї тільки сам Кушнір, а інші міліціонери були в синах. Домогатися Кушніра викликало серед старшин в харчівні метушню. Один із старшин (соти В. або чет. М.) виняв незалежно бровнінг і зі словами „Маєш зброю!“ вистрілюв, влучив Кушніра в голову і убили його на місці.

Нерозважливий, крайню легковажний вистріл цього старшини мав свої сумні наслідки. Міліціонери, обурені до крайності убитим своїм товаришем, міщанина-шмарі, почали кидати через пліка ручні гранати в розпочали таку добру стрілянину. Настали експлозії, крики, замішання. Старшини в харчівні стали втікати і рятуватися, куди попало. Хто не втік або але скрився, того міліціанти добили, розстрілювали і відводили на міліціонерську станцію. Туди попався і от. Грабовенський, котрий мусів дати міліціонерам старшинське слово, що проти них не буде виступати і причинитися до заведення кращого ладу в торляку.

Тимчасом до сотень підбігло кількох вихоробчиків з „Боевої Управи“ і рознесли між стрільцями, що старшини вбили міліціонера. Там вони стали дотувати, підбавувати і заняти

Бріян хоче організувати 3л. Держави Європи?

„Ль. Евр“ і „Еко де Парі“ принесли вістки, що Бріян пропонує європейським державам, щоб організуватися в Заучені Держави Європи. Цей проект хоче Бріян предложити на вересній сесії Ліги Націй і предложити рівночасно скликання конференції європейських держав ще перед кінцем п. р. „Ль. Евр“ ввесьня, що Бріян предложив цей проект деяким європейським державам і одержав згоду Англії, Німеччини, Голландії, Австрії, Чехословаччини та Польщі. Згідно з Бріяновим проектом європейській державі мали би получитися на господарській і північній на політичній основі. Цей проект усунув би на другий план різні справи, напр. злуку Австрії з Німеччиною і питання національних меншостей.

„Фос. Цтр.“ у статті „Господарська співнота“ зазначає, що одною з тем розмов, які під час останньої гостини в Парижі Штресман мав із Бріяном і Поанкаре, була ідея Паневропи і то в широкіх рамках.

Лейбуристи — це консерватисти.

Бувший державний підсекретар у Фурін Офісі Локер Лямпсон у промові, яку вголосив у Вуд Грін, сказав, що теперішня політика Мекдональдовою уряду — це політика консерватистів, а не соц.-лейбуристичної партії. Лейбури Парті, як прийшла до влади, позбулася зовсім соціалізму. Лямпсон каже, що нові вибори в Англії будуть у 1930 р.

Присуд комуністів.

У четвер застав присуд на 7 комуністів, яких обвинувачували в тім, що в січні 1929 р. старалися захопити до бунту в'язнів у в'язниці при вул. Казимирівській у Львові та що ставили спротив дозорцям і поліцаїм. На основі присуду трибуналу Габермана засуджено на 4 місяці тюрми, Гербста на 4 міс. і 14 днів, Вінера на 6 міс., Кульчицького на 7 міс., Ступа на 6 міс., Кулика на 3 м. і 14 днів.

Франція не годиться на Лондон, Англія обстоює своє становище.

Нова французька нота годиться, щобі репарційна конференція відбулася між 5. і 6. серпня та предкладає, що малі держави взяли в ній участь у справі розбурхання, але не в справі Надренії. Франція далі є за цим, щобі конференція відбулася не в Лондоні, а в якійсь швейцарській місці.

Аг. Райтера довідується, що англ. уряд звернеться до Франції з апелем, щобі згодилася на

Ти, як з казки обгоріла!

та одначе без веснянок!

Це можна здобути виключно при допоміж

Лешніцера

масти і мила

випробуваних ориг. середників проти

ВЕСНЯНОК — І ЛАМ НА МІСЦІ —

В аптеках і дрогуеріях маєть №13, куди 1390 —

Де нема, просто у фірмі Ant. Drance i Ska, Bielea.

Льондон, як на місце конференції та зазначити, що ніяка інша держава не противиться, як Франція. Конференцію отворили би 5. серпня, а тривала би вона з місяць. В англійських кімн задогадуються, що кілька днів по отворенню конференції можна буде зложити заяву, що всі національні держави зачнуть евакуацію Надренії шкоро, як буде можливо.

Конфлікт між Китаєм і СРСР.

Арештування 12 урядовців.

Китайська влада переела в будинку адміністрації китайської східної залізничної в Харбі поліційну облаву. Арештували 12 більшовицьких урядовців, яким закладають ведення комуністичної пропаганди в Китаю. Китайський уряд зажадав улітмативно від СРСР права самостійно вести агенди китайської східної залізничної. Китайська влада рішилася розв'язати професійну організацію функціонерів сх.-китайської залізничної. Китайська поліція заняла біора більшовицького нафтового і волоконого тресту в Харбі. В Маджурії не функціонує вже відносно більшовицька господарська організація.

Аг. Всх. повідомляє, що в Харбіні відібра собі життя член управи сх.-кит. залізничної Толоченко. Перед самовбивством дістав він наказ від ДПУ вертати в Москву.

Пропозиції німецького посла в Парижі.

Німецький посол у Парижі Геш переди французькому міністерству закордонних справ ноту, в якій він робить пропозиції в справі організації будучої політичної конференції. Він пропонує, щобі обидві комісії для розгляду тих справ, яких утворення передбачає план Юнга, зібрались в Берліні вже 15. липня. З французького боку не висловлено жадних заміт проти цієї пропозиції. Її передано також в Лондону.

людей до збройного виступу й помсти на старшинах. Анархія настала тепер ще більша, тимпаче, що до бунту прилучилася й гуцульська сотня, яка була тоді у видавній школі на старій торговлиці.

Анархія поширювалася з години на годину. У в'язниці бунтівники стероризували ключника й випускали в'язнів, котрі відсиджували кару за різні провини. Це значичне шумовиння розбралося зараз по місті й почало по своєму господарити.

Тепер маса стала вже дійсно небезпечна. Почалася загальна патіка за старшинами, розбурхання й неспотрібне марнування набоїв. Розграблено кілька шинків і крамниць, а роздратовані люди не пощадили тоді й Українського Червоного Хреста, звідки порозятяно зові полотна, білія, аїня і інші річи, котрі були зібрані по селах як свячене для тих стрільців, що були на фронті.

Ситуація стала ще більше замотаною і небезпечною, бо в фабриці „Галиція“ надіхало кілька грузовиків з робітниками і червоними прапорами. Відтепер цілий бунт набирає вже ніби закраски „робітничо-більшовицької“.

Ціла та ворохобня в піаних, нічних годинах була справді гірша, так, що міліціанти перепугалися й самі ведичини майбутнього безладді. Кількох з них (розумніших та інтелігентніших підстаршин) уприсоло хор. Матківського й інших, щобі старалися негайно зарадити арештаційні катастрофи. Тому, що пор. Вонк був сам з Дрогобиця, а хор. Матківський був між стрільцями цільми популярний, постановили вони разом з іншими гамувати рознуздану масу. Щойно тепер виступають „проводирі“ на денне світло. Вони для забезпечки державного майна веліли обсадити баняні й важніші будинки та порозсідали по місті стоїжі, що мали розганяти по вулицях гуртки і не допускати до дальших зложивань і грабежів.

Велике лихо було в тому, що деякі люди самовільно і на власну руку казали вилучувати афіші з підписом „Жовнірська Рада“. Казали, що цей легковажний, ці грохи необдуманий крок зор-

бив на свою руку тодішній „великий теоретик“ і фанатик соціалізму, ученик 6. гімн. класу!) У Із села Р. дрогобицького повіту. Віл, здебільш спровадив також на автах до міста робітників і фабрики, що своїми червоними хоругвами й давали всьому тому бунтові „пролетарський тон“... Ці плякати й червоні прапори зробили ціле заворушення зовсім неясним; постероні людина ніяк не могла розібрати, в чому саме був діло й чого хочуть бунтівники.

Перші афіші порозішували в понеділок враном. Вони повідомляли горожан міста Дрогобиця, що управу над ним перебирає „Жовнірська Рада“, та, що її приказам підлягають усі. Крім цих перших афішів появилися ще й другі, в яких разом передпоуднем 14. липня. Зміст цих другіх афішів був менш-більш такий, як і перших. Більшого заборонили вони проклами виставляти гуртки на вулицях, ходити по місті нова означені плакати, а каварні та ресторани мали бути отворені тільки до означеної години. І на тих афішах була різка підписана анонімна „Жовнірська Рада“, що „більшовики“ тоді вже знали були свої помсти і в більшості були розбіглися в Дрогобиця зорі надходячими державними військами.

По ту поміч звернувся був от. Грабовенський іще в неділю поподуші. Ного дружини був С. Стриєм в „Боевій Управі“ телефоніст, у. С. Штук. Звідти підмоги йому не дали, але знав зажадати її від самоборської команди. В понеділок передпоуднем був у місті вже своїй. Саме тоді на головний двірці приїхали були вже стрільці державної частини війська.

Справлення помилки. В попередньому випуску „Діла“ (ч. 153), в другому уступі цього фельєтону зайшла помилка на самим початку: замість слова „правда“ вложено „неправда“. Це речення має виглядати так: „Це правда, що міліція була в місті аж за багато й вони ні трохи не боялися дисципліновані“.

НОВИНКИ

— **Фотограф Янушевич**, вул. Вінцентого Поля ч. 1. (бічна Зеленої), Тел. 5960. 89 1—3

— **Зрівняння залізничних емеритів**. Ухвалою ради міністрів у Варшаві з 4. ч. м. знесено всякі різниці між платією залізничних емеритів і відвізів сиріт по них в 6. Австрії, Росії й Німеччині й нинішній Польщі. Емерити зі згаданих держав побирали досі всього 75 проц. платні емеритів польських. Тепер усіх емеритів зрівняно щодо платні і всі матимуть таку платню, як емерити польські. Покищо переведено це тільки у відношенні до емеритів залізничних.

— **Субвенції** — не для нас. На недавньому засіданні львівського магістрату ухвалено виплатити субвенції: Жид. Т-ву Нар. і Сер. Школи 1.000 зол., видавничтву органу „Студія Математика“ 2.000 зол., ред. „Пшегльонд-у Споєчн-ого“ 1.000 зол., Союзові польських літератів 1.000 зол., Т-ву опіки над зирятами 1.000 зол., Жидівському Мистецько-Літер. Т-ву 500 зол., Жид. Т-ву Торговельної Школи 2.000 зол. і т. д. Не надано тільки хочби одної позиції на українські культурно-освітні цілі.

— **Котрі школи дістануть право прилюдности?** З новим шкільним роком обов'язуватиме в Польщі новий розпорядок про права прилюдности для приватних шкіл. Торкається це передовсім удіювання права держ. шкіл приватним середнім заг. освітнім школам і вчительським семінаріям. На основі нових приписів будуть три категорії приватних заведень: 1) з повним правом державних шкіл, 2) з неповним і 3) такі, що не матимуть зовсім цих прав. Надання державних прав приватним заведенням залежатиме від таких умовин: 1) програма науки мусить бути така сама, як у державних заведеннях, 2) виховання молоді мусить йти по лінії пошанування державної влади.

— **Проект генеральної дирекції монополії**. У львівському уряді розглядають проект утворення генеральної дирекції державних монополій, яка об'єдмала б загальну управу над спиртним, тютюном, сіллю й азотерійним монополією. Ініціатори проекту сподіються, що утворення ген. дирекції дасть значні ощадности й упростить адміністрацію.

— **Борьби на Поліссі**. В околицях Пінська лютує боротьба з дощем і градом, що розвалив зовсім багато господарських будинків. Тисячі гектарів гарних лісів пінського повіту боротьби повилаз із корінням і страшно поломив. Овочеві сади знищені, засіви майже зовсім. По дорогах лежать повиривані дерева і адержують комунікацію. Школи вносять сотки тисяч зол.

— **Пожари в Узині** (пов. Станіславів) згоріло п'ять господарств. Причина — необережне обходження з огнем. — З тої самої причини повилаз пожежа в Куличівцях (пов. Коломиї) в будинках Івана Гречука. Згоріли три хати, три стаїні та одна стодола.

— **Напад у лісі**. У стільському лісі (пов. Жидачів) озброєний бандит напад на віз, яким вертали кілька людей із ярмарку в Миколаєві. Бандит зааркавав віз і зажадав грошей від Раф. Гершталя, який їхав із своїм братом Ісаком і його жінкою Таабю. Бандит перешукав кишені та вкрав у нього лише кілька булок і папіросок. Обережний Гершталя уже передіше дав сховати кількадесят золотих фірманові. Ізакові Гершталя, який їздив із собою 50 зол., удалося втекти. Коли кілька людей не-жидів хотіло втікати з воза, напасник сказав, що не потребують бо-ятися, бо він забирає гроші лише в жидів. Обшукавши Гершталя, напасник відійшов спокійно а ліс.

— **Ловля зловід і втрата ноги**. Залізничний урядовець Тварковський, що їхав поїздом із Бидгощі до Познані, побачив, як східними вагонів перебігав злодій із краденими пазухами. Тварковський здогонив злодія та зловив його. Злодій ударив урядовця в груди так, що він упав від колеса поїзду, які відтіли йому обі ноги. Злодій утік, користуючись із загальної метушні.

— **Ще раз металеві обручки**. У львівській поліції зголоснився Соломон Альтман із Суслаович (пов. Самбір), якому два незнані обманці продали на вулиці дві металеві обручки та ланцюшок за золоті. Альтман дав за все те 250 зол.

— **Зід президентів слов'янських міст**. Союз польських міст скликає на 15. вересня 1929 р. до Познані зід президентів слов'янських міст. До цієї зголоснив участь президенті різних міст Чехословаччини а президентом Праги, президент Софії та Любляни й ін.

— **Ллойд Джордж на вакаціях у Німеччині**. „Дейд Кроніка“ повідомляє, що Ллойд Джордж із сімєю проведе вакації в Шварцвальді. Це перша гостина Л. Джорджа в Німеччині після війни.

— **Інститут фізичного виховання у Варшаві**. Подается до відома заінтересованим, що подання в справі прийняті до Інституту фізичного виховання у Варшаві можна внести до дні 10.

серпня до „Oddziału Wychowania Fizycznego M. W. R. i O. P., Warszawa, Bagatela 12. До подання треба залучити: 1) свідоцтво натуральне (гімназіальне чи семінаріальне), 2) свідоцтво лікарів про стан здоров'я (спеціальної форми), 3) метрику, 4) жеттис, 5) 3 фотографії, 6) доказ діяльності на полі фізичного виховання (в шкільних спортивних гуртках то-що). У вересні відбудеться спит а фізичної справности. Докладніших інформацій про Інститут Фізичного Виховання і про умови вступу до всіх вищих шкіл Варшави уділює особисто або листовою Управа Української Студентської Громади у Варшаві, вул. Подвале ч. 16, пом. 15. — Управа.

— В дні 28. червня віддалилася з дому Анна Уланівська, учениця III. курсу учит. семінарії в Бережанах, і досі несе слід по ній загинув. Хто знав би щось про неї, проситься ласкаво повідомити гр.-кат. парохіальний уряд в Візківцях, пошта Бережани — за добрим винагородженням.

84 2—3

Надзвичайні Загальні Збори „Сільського Господаря“.

Дня 11. липня ц. р. відбулися Надзвичайні Загальні Збори Т-ва „Сільський Господар“ у Львові, які були всеціло присвячені зміні статуту Товариства.

Нова і поширена праця Товариства вимагає зовсім іншого угруповання керуючої й виконуючої влади в Т-ві, а велика кількість членів, яка зростає в десятки тисяч, вимагає переорганізації самої будови Т-ва. В першій справі основною новим статутом Т-ва стало утворення виконуючого органу для праці Т-ва, себ-то дирекції, вибраної Головною Радою, а відповідальною і перед Радою і перед Загальними Зборами. Створенням дирекції віддано керму практичної роботи в Т-ві в руки фахівців, які, хоч урядовці, за свою працю несуть громадську відповідальність перед загальною членів. Відносно переорганізації самої структури Т-ва, то новий статут передбачує, що членом Т-ва можна бути тільки тоді, коли належить до одного з Кружків. Кружки об'єднуються у Філії, а Філії в Центральні. Досі було так, що можна було бути членом Т-ва в Кружку, або прямо в Філії, або прямо в Централі. Різночасно з цим унормовано фінансову сторону організації в цей спосіб, що відтепер найбільшу частину вкладок дістане Кружок, а тільки дрібну частину Філія і Головне Товариство. Досі більшість вкладок забирало Головне Т-во, частину Філія, а Кружки не отримували нічого. Цим способом забезпечено фінанси Кружків, та найдено основу для їх розбудови. Різночасно забезпечено в новому статуті тісну співпрацю „Сільського Господаря“ з кооперацією, а то в цей спосіб, що з рішучим голосом входять до Рад Кружків делегати місцевих господарських кооператив, а до Рад Філії і Центральної делегати Повітових Союзів, згл. центральних кооперативних установ.

Загальні Збори мали наскрізь діловий характер, а дискусія виявила, що представники селянства з краю дуже добре ознайомлені з завданнями і будучою працею Головного Товариства та з поширенням і поглибленням цієї праці, для чого змінено власне статут.

Зміну статуту „Сільського Господаря“ прийняв загальна делегатація нашого хліборобства, заступленого на Загальних Зборах а задоволенням, надіючись, що так потрібна і konieczna для українського села організація, як „Сільський Господар“, буде по отсій реорганізації вести ще більш інтенсивну та ділову працю над об'єднанням українських хліборобів та над ширенням поступового господарювання.

Зборами проведена голова Інж. Юліян Павлюкський та посол Остап Луцький, секретарював п. Ізюк Лисий.

Візита Венізелюса у Відні та Будапешті.

Грецький прем'єр Венізелюс візьме особисту участь в нарадах Ліги Націй, які відбудуться у вересні в Женеві. По скінченні нарад він відбуде подорож по Європі й заїде до Відня та Будапешту.

Зі спортивного життя.

Україна—Ревєра.

Пригадується, що відапатні змагання між цими дружинами за мистецтво А-клиз відбудуться в неділю 14. ч. м. на грині Цитаделі. Початок змагань: год. 11. передполуднем. Зиники важні. З огляду на вагу цих змагань, що рішати про А-клизівості одної або другої дружини, проситься українську публіку зберігти якнайбільше своєї й визнати в тому напрямі на менше здійсненні елементи.

Вдоволення

Для духово рівноваги і діла, як мусуюче миво. Вдоволення по багатьох під нимх діл і починів.

Випуском відомості а фінансе здоров'я та здорові нерви.

Еластичний хід на гумоніх запятках Велсон — для фінансе відомості, удержу здорові нерви. Хто косять Велсона — знає тільки фізичну й умову селіста і ті-питься погідати та совісний пастриск.

А Ви, Добролюбі?

Гарковенко — мистцем Німеччини.

На днях закінчилися міжнародні легко-атлетичні змагання (дужання) у Франкфурті н. М., а яких вишном побідником відомий український силач, мистець світа Гарковенко. Як переможців й мистців Німеччини вручено йому шість закінчених змагань першу нагороду, а крім того золотий пояс. Як відомо, Гарковенко здобув теж минулого року першу нагороду на важко-атлетичних змаганнях у Варшаві.

„Польонія“ виступає з Ліги?

В деяких пресових органах появилася вістка, що варшавська „Польонія“, б. мистець стояни, виступає а Ліги і не братиме більше участі в змаганнях за мистецтво Польщі. Причиною того кроку має бути те, що „Польонія“ опинилася в дотеперішніх змаганнях за мистецтво на сірому кінци таблиці, а що має труднощі також а установленням граців (не рахуючи труднощів фінансових), то має взагалі мало ангажів удержатися в Лізі. Тому, як кажуть, керівники „Польонії“ хочуть заадагаль покинути ряди Ліги, аби дружина не змагалася даліше боєцільно а мистецтво.

За кордоном.

Завдяки перемозі Вієнни над Гунгарією 1:0 і Славії над Ювентусом 3:0 та ремісовому висліді Радіу з Дженовою 0:0 до півфіналі за середньо-європейську чашу приходить: Славія, Уїппетті, Радіа і Вієнна. Ювентус, Дженова, Гунгарія і Спарта вже висліміновані. В дні 18. ч. м. гратиме Вієнна—Славія і Радіа—Уїппетті.

В присутності Муссоліні відбудується в Римі треті змагання за мистецтво Італії між клубами Болонія—Турин. Болонія перемогла 1:0, здобувачи мистецтво Італії.

В Спалатто „Београдський Спорт Клуб“ побив „Гайдука“ 3:1 і здобуде право на мистецтво Югославії.

† ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Анна з Чемеринських Хомякова, вдова по Феліксі, судовий урядник, дошка бущого пароха Смишлова коло Красного, упокоїлася заосмотрена св. Тайнами а Сквинової дні 6. липня 1929 р. в 67 р. життя. Вічна Їй Пам'ять!

Іларіон Огоновський, виступаний гімназійний професор, шкільний радник, бувший голова Т-ва ім. Котляревського, доводітний член Головного Відділу Т-ва „Просвіта“ і член українських установ, помер 10. ч. м. у 75. р. життя. Похорони відбудується в п'ятницю дні 12. липня на Личаківських цвинтарі. В. Й. П.!

Юрко Чикалюк.

Дня 4. липня 1929 р. прашало встаніе все українське студентство в Грацу (Австрія) свого товариша, поручника У. Г. А. й канд. інж. Юрка Чикалюка. Покійний, син бп. п. д-ра Станіслава Чикалюка, адвоката в Тернополі, родився 15.VII. 1898 р. Світову війну перебував при австр. армії. По розпаді Австрії вступав як австр. поручник в листопаді 1918 р. в ряди Української Гал. Армії. З нею переживав всі веселі та сумні хвилини. По повороті додому виїздить а сотнями інших студентів за границю, щоб там добувати знання. Однак неможливо смерть не дозволила йому здійснити своїх мрій; він умирив 1. липня 1929 р. по тяжкій і довгій нехузі, яка прикувала його до смертної постелі, саме на два місяці перед одержанням дипломної інжніра машинознавства у грацькій техніці.

В Грацу інтересувався він живо спортивним рухом (сикізм, лижарство, фехт, туризм, шахи й інше). Був членом багатьох стирських товариств. У шкільних змаганнях за мистецтво в Стірї в 1926 р. добував перше місце та стає мистцем Стірї.

В Покійного тратить українське громадянство людину надійну, рідких здібностей та постійного характеру.

Похорони Покійника відбудується 4. липня на кладовищі „St. Peter bei Gras“ при участі багатьох визначних чужинців. Похоронні обряди відправив о. кан. д-р М. Горинкевич, парох церкви св. Варвари у Відні. Востаніе прощали Покійного о. кан. Горинкевич, студ. прощали Покійного о. кан. Горинкевич, студ. Дмитро Бурий від „Сіми“, представники грацького лижарського клубу та представники словінської Січівки в Грацу.

Вічна Йому Пам'ять!

ОГОЛОШЕННЯ

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Театри.

„Вертеп Наших Днів“ Галантиона Чіпки і Ле ле.

Бібрка, вівторок 16.VII.
Ходорів, середа 17.VII.
Журавно, четвер 18.VII.
Бурштин, п'ятниця 19.VII.

Український Театр під Дир. Івана Когутяка:

Романти:

13.VII. субота: Пташник з Тиролю.
14.VII. неділя: Маруся Богуславка.

Брошні:

15.VII. понеділок: Пташник з Тиролю.
16.VII. вівторок: Король життя.

Вигода:

17.VII. середа: Пташник з Тиролю.
18.VII. четвер: Чесна Сузанна.

19.VII. п'ятниця: Король життя.

20.VII. субота: Жінка вищест.

21.VII. неділя: Ой не ходи Грицю.

Ведді:

22.VII. понеділок: Пташник з Тиролю.
23.VII. вівторок: Король життя.

24.VII. середа: Куна Марта.

25.VII. четвер: Маруся Богуславка.

69 1-2

Новий Український Театр під дир. П. Карабінєвича.

Конюхін:

13/7 „Осінні маневри“.

14/7 „Вій“.

Болехів:

13/7 „Чесна Сузанна“.

16/7 „Базар“.

Вигода:

17/7 „Осінні маневри“.

18/7 „Чесна Сузанна“.

19/7 „Тітка Чарас“.

Ведді:

20/7 „Вій“.

21/7 „Осінні маневри“.

22/7 „Запорожець за Дунаєм“.

23/7 „Чесна Сузанна“.

24/7 „Хмара“.

Дозина:

25/7 „Базар“.

Брошні:

26/7 „Осінні маневри“.

93 1-2

Великий Міський Театр:

Субота, 13-го липня, год. 8-15 веч.

Виступ театру „Qui pro quo“: „Кабінет во(й)скових фігур“.

Неділя, 14-го липня, год. 8-15 веч.

Виступ театру „Qui pro quo“: „Кабінет во(й)скових фігур“.

Малий Театр:

Субота, 13-го липня ц. р. год. 7-30 веч.

„Ловець тіней“. Виступ А. Венгерка і Любенської.

Неділя, 14-го липня, год. 7-30 веч.

„Ловець тіней“. Виступ А. Венгерка і Любенської.

Кіно.

„Анольд“: Все в кохання (Редж. Де

ві). Сема могутиста.

Кольосей: Дочка полку (Іго Сім). Ву-

лиця спогадів.

„Лев“: Кельнер московського ресто-

рану „Яр“ (на осн. пов. Швелова, з уча-

стю артистів театру Станіславського).

Ліон: Герой китайської спелеонки

(Елі Полю) дві серії.

Марусенька: Мати чи дочка? Із спо-

минів парубка.

Оаза: Ескорта.

Пав: У кітхлі жлого супа (Рінтінін).

„Павел“: Мучениця подружка (Кор-

Гріфіт). Польня жартунка (Конст. Та-

медж).

Пасаж: Лови на людей. Кордон у по-

лузі.

„Утіха“: Карузела тортур.

„Химера“: Дитина мулиці.

„Фатиморгана“: Борій.

Програма радіо.

Субота 13-го.

Льондон (158). 19-15 Легкий концерт

з Менчестеру. 21-35 Радіокабарет.

Париж (1723). 19-30 Авдіція Пате.

21-15 Легка музика.

Берлін (418). 17-00—18-30 Популярний

концерт капелі Шмідт. 20-00 Дуга ор-

кестра.

Відень (316,3). 16-00 Концерт Капелі

Вольф-штадт. 18-00 Італійські арії. 20-05

„Док Цезар“ — оперетка.

Прага (341,7). 18-15 Німецький концерт.

20-15 Популярні пісні.

Мілян (301). 17-00 Радіоконцерт 20-30

Музичні ржвородности.

Будапешт (330). 12-05 Концерт в й-

саксові оркестри. 18-30 Концерт міської

оркестри.

Брюссель (309) 19-30 Авдіція Колум-

бія. 21-15 Концерт.

Москва (1481). 19-30 Муз. авдіція для

седа. 20-00 Музичні ржвородности. 22-35

Кремлівські куранти.

Харків (1304). 16-00 Концерт ростов-

ської музики. 20-00 Муз. вечір і танці.

Варшава (1411,7). 18-00 Програма для

дітей. 20-30 Популярний концерт.

Краків (312,3) 22-15—23-5 Трансмисія

музики з Варш. (з дансінгу „Оаза“).

Познань (334,8) 20-30—22-00 Попуз-

концерт. 24-00 Нічний концерт.

Катовиці (408,7) 19-20 Весела авдіція.

Д-р ВАСИЛЬ ШУРАТ.

Пісня Просвіти

Сонце з височого неба
Хліб нам дає квіти;
Воді шукати нам треба
В ясного сонця Просвіті.

Пранор Просвіти — не знає
Наших найвищих бажань:
Старень чи молод-юнак,
З нами під пранор наш стали!

Світло знання і науки
З міста в село переклиси
Братови брат подасть руки
Ми вже в неволі не згинем.

Пранор Просвіти — не знає
Наших найвищих доріг;
Старень чи молод-юнак,
Канч під наш пранор усіх!

Виженем темряву з хати,
Ворог укрітись не зможе;
Видрем у нього всі втрати
Ти допоможе нам Боже!

(ОСМОНІСЛ.)

Просвітний гимн

Сонце весь мир огріває
Чаром своєї руки,
Зерно в землі оживляє
Родить буйні колоски.

Так і просвіта огріває
Всі українські серця,
Збудить в нас всі надії,
Скатує розвіє з диму.

Гляньте як соняшна днина
З п'ятми виводить світлі!
Так нас Просвіта єдина
Виведе, брати, з бід!

Гляне, як сонце, до хати,
Скаже, як треба нам жити,
Всіх нас приторгне, як мати,
З дном боротись навчить.

Хайже батьки всі і діти
В ряд просвітний стоять,
Двигнемо прапор Просвіти
Правді освітлюють.

В лави Просвіти ставлямо,
Вірні Вераки сини,
Сміло-відважно вступаємо
З тьмою до бою, брати!

Оба ці тексти оголошуються для
хорової композиції гимну, при чому
можна прислати тільки мелодію на
адресу Т-ва „Просвіта“ — Львів, Ри-
нок 10. З присланих дотепер композицій
журі не признає ніякої за відповідку.
Рівночасно зазначається, що композиція
Ярославенка до снів д-ра В. Шурата
(видавна Торбана) не є гимном „Про-
світи“. — Ювілейний Комітет Т-ва
„Просвіта“.

Замість квітів на домовину доброго
професора 64 п. Іларія Огоньського,
зложив д-р Юлія Савача Львів, 20 год.
на запропоноване товариство „Русал“ при
фій анад гімназії у Львові та єдице на
довільні квоти всіх учнів Польського.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

У НЕВАЖЛИВОСТІ, загублену вій-
ськову книжочку — видати через
П. К. У. Ріане на ім'я: Заложено-Мурзи
Міхала, уродженого в р. 1901. 75 3-3

ЛЮКАЛЬ КАВАРНИЧНО-РЕСТАВРА-
ЦІЙНИЙ зараз до авіацій. —
Бажано інформації в кавієлярії „Народ-
ної Гостиниці“ Львів, Коспюшка ч. 1.
75 3-3

ГРЕБЕНІВ, ПАНСІОН „ЗЕЛЕМІН“ по-
ручає соняшні поклади базальта.
Харч добрий. Ціни помірковані. — Зго-
лошення приймає: Іж. Козаневич, Гре-
бенів. 2300 2-9

ГОДИННИК ВАШІ буде найкращим на
правлений у найбільшій годинникар-
ській роботі Івана Зельтенрайха
Львів пл. Марійська ч. 5. — З провін-
ції просимо репаранії прислати почт.
ю. — Старомодні данські годинники
переробляємо на ручні. 3 6 177-7

БІЛИЯНТИ, також іншу біжутерію
купують по високій ціні Домбровськ-
і олявський, Львів (Готель Жоржа) А-
кадємічна 2 1366 58-7

ЛІЖКО кухонне 13 зол. Сіткове 30.
Скрипкове тащироване 50. Уни-
кальні 5 Дротині Вилоди 27. Матеріи
3 подушки 30 зол. Волосінні 75. Отома-
ни gobelінові 55. Канакки розкладні 45.
Буфалки розкладні 45. Ліжко москитне
200 золотих. ЗАКС, Ліндога 6. 426 4-6

МУЖЕСЬКЕ ФУТРО — шопи, майже
нове, озв'язано до продажі. Оглядати
можна в фірмі Петро Карпача, Курова
ч. 11. 55 3-4

ПАРОВИЙ БРОВАР У КАЛУШІ по-
ручає свої знамениті вироби пива:
експортне, дубельтне, чорне у флаш-
ках і бочках по цінах уміркованих. За-
ряд бровару. 1996 10-2

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ЛІЖКО позове
захисте Патент
з матрацом, залі-
має як найменше
місця 30 зол. На
провісний висна-
ж по одержанню
надають. Фабрика
ЗАКС Львів, вул.
Ліндога 6. 4-6

Ново отацьона україн-
ська — Кімната до
сидань, Торговля
делікатесів і Ре-
стаурація — під
2327 фірмою

„ГОВЕРЛЯ“

у Львові, вул. Русал
ч. 16. тел. 73-92 поручи
сидань, обід і за-
чері. — Пиво швидко
сиде, живе, таке
вино і мед. 4-3

Убийчий!

Ужалення комари є завжди небезпечне, бо во-
же викликати малярію. Досить кілька разів
шоб за допомогою Фліт зникнути всі комари
і заразу, що розносять мухи. Дистанція до
найменших шілин і шпар до хомачків і зди-
дається таракани, комашки, блохи та різні
комахи — нищать Фліт як їх так і інші зара-
ки. Убийчий для комар Фліт — є цілком
нешкодливий для людей. Фліт не залишає на
собі ніяких сліди.

Фліт не можна порівнювати з іншими сере-
никами проти комар, бо він є єдиним сере-
ником, який не викликає ніяких сумнівів на
до доброти і успішності його дії. Уж-
найте Фліт від нині, купуючи його бачите
91 і розпізнає.

FLIT

